

Dansk udgave

Meddelelser og oplysninger

<u>Informationsnummer</u>	Indhold	Side
	I <i>Meddelelser</i>	
	Rådet	
2001/C 12/01	Program med foranstaltninger med henblik på gennemførelse af princippet om gensidig anerkendelse af retsafgørelser på det civil- og handelsretlige område	1
2001/C 12/02	Program for foranstaltninger med henblik på gennemførelse af princippet om gensidig anerkendelse af afgørelser i straffesager	10

I

(Meddelelser)

RÅDET

Program med foranstaltninger med henblik på gennemførelse af princippet om gensidig anerkendelse af retsafgørelser på det civil- og handelsretlige område

(2001/C 12/01)

INDLEDNING

Ved Amsterdam-traktaten blev der i traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab indsat et nyt afsnit IV med præcise bestemmelser om samarbejdet om civilretlige spørgsmål.

For at få sat skub i dette samarbejde og få fastsat en række præcise retningslinjer herfor udtalte Det Europæiske Råd på mødet i Tammerfors den 15. og 16. oktober 1999, at »en øget gensidig anerkendelse af retsafgørelser og domme sammen med den nødvendige indbyrdes tilnærmelse af lovgivningen vil kunne lette samarbejdet mellem myndighederne og fremme den retlige beskyttelse af den enkeltes rettigheder«. Det støttede princippet om gensidig anerkendelse, der »bør være hjørnestenen i det retlige samarbejde inden for EU på både det civilretlige og det strafferetlige område«.

På det civilretlige område gik Det Europæiske Råd i Tammerfors ind for »yderligere begrænsning af de mellemliggende foranstaltninger, der stadig kræves for at muliggøre anerkendelse og fuldbyrdelse af en afgørelse eller en dom i den anmodede stat. Som et første skridt bør disse mellemliggende procedurer afskaffes for så vidt angår afgørelser om mindre krav på handels- og forbrugerområdet samt med hensyn til visse retsafgørelser i familietvister (f.eks. krav vedrørende underholdsbidrag og samværsret). Sådanne afgørelser vil da automatisk blive anerkendt i hele EU uden mellemliggende procedurer eller grunde til at nægte fuldbyrdelse. I forbindelse hermed kan der fastlægges minimumsstandarder for specifikke aspekter af den civile retspleje«.

Det opfordrede Rådet og Kommissionen til inden udgangen af 2000 at vedtage et program med foranstaltninger med henblik på gennemførelse af princippet om gensidig anerkendelse og tilføjede, at der i forbindelse med dette program også bør »sættes et arbejde i gang med hensyn til et europæisk tvangsfuldbyrdelsesdokument og de aspekter af retsplejen, som det skønnes nødvendigt at vedtage fælles minimumsstandarder for, således at princippet om gensidig anerkendelse lettere kan gennemføres under overholdelse af medlemsstaternes grundlæggende retsprincipper«.

Bruxelles-konventionen af 27. september 1968 indeholder de regler om retternes kompetence og om anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser på det civil- og handelsretlige område, som gælder mellem medlemsstaterne. Denne konvention, som er blevet ændret flere gange i forbindelse med, at nye stater er blevet medlem af Fællesskabet⁽¹⁾, er nu ved at blive omdannet til en forordning⁽²⁾.

(¹) En konsolideret udgave af Bruxelles-konventionen er offentliggjort i EFT C 27 af 26.1.1998.

(²) Denne forordning vil her som vanligt blive omtalt som Bruxelles I-forordningen.

Også andre vigtige resultater har Fællesskabet opnået: forordningen om kompetence og om anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser i ægteskabssager samt i sager vedrørende forældremyndighed over ægtefællernes fælles børn, den såkaldte Bruxelles II-forordning, og forordningen om konkurs⁽¹⁾.

Princippet om gensidig anerkendelse af retsafgørelser på det civil- og handelsretlige område er således ikke noget nyt mellem medlemsstaterne. Imidlertid er det indtil nu kun blevet gennemført i begrænset omfang, hvilket der er to vigtige grunde til. Den første grund er, at mange privatretlige områder er udelukket fra de gældende instrumenter. Det gælder f.eks. familiesituationer, der opstår gennem andre samlivsformer end ægteskab, formueforholdet mellem ægtefæller og arvespørgsmål.

Den anden grund er, at de eksisterende instrumenter lader visse hindringer for retsafgørelsernes frie bevægelighed tilbage. De mellemliggende procedurer, hvorefter en retsafgørelse truffet i én medlemsstat kan fuldbyrdes i en anden medlemsstat, er endnu for omstændelige. Således fjerner den kommende Bruxelles I-forordning på trods af de ændringer og forenklinger, den indebærer med hensyn til anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser, ikke alle hindringer for den frie bevægelighed for retsafgørelser i Den Europæiske Union.

Emnet blev debatteret på justits- og indenrigsministrenes uformelle samling den 28. og 29. juli 2000 i Marseille.

Nærværende program med foranstaltninger fastsætter en række mål og etaper for det arbejde, som vil blive iværksat i EU-regi i de kommende år med henblik på at gennemføre princippet om gensidig anerkendelse. Det tager sigte på at få vedtaget foranstaltninger, som kan lette både de erhvervsdrivendes virksomhed og borgernes dagligdag.

Programmet omfatter foranstaltninger, som vedrører anerkendelse og fuldbyrdelse i en medlemsstat af retsafgørelser truffet i en anden medlemsstat, hvilket indebærer, at der vedtages harmoniserede regler om retternes kompetence i lighed med det, der allerede er sket ved Bruxelles-konventionen og Bruxelles II-forordningen. Programmet berører på ingen måde det arbejde, som vil blive iværksat på andre områder under det civilretlige samarbejde, navnlig for så vidt angår lovvalg. Foranstaltninger vedrørende en harmonisering af lovvalgsreglerne kan i enkelte tilfælde inkorporeres i de instrumenter, der vedrører retternes kompetence og anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser, idet de bidrager til at lette den gensidige anerkendelse af retsafgørelser.

Der vil ved iværksættelsen af de foreslåede foranstaltninger blive taget hensyn til instrumenter, der er vedtaget i andre internationale fora, og til forhandlinger, der pågår i sådanne fora.

Programmet er udarbejdet efter følgende trinopdelte plan:

- klarlæggelse af, på hvilke områder der skal gøres fremskridt
- fastlæggelse af arten og rækkevidden af de mulige fremskridt samt af fremgangsmåden
- afgrænsning af de forskellige etaper for de fremskridt, der skal gøres.

I. OMRÅDERNE FOR GENSIDIG ANERKENDELSE

konventionen som værende udelukket fra dens anvendelsesområde: fysiske personers retlige status samt deres rets- og handleevne, formueforholdet mellem ægtefæller samt arv efter loven eller testamente; konkurs; social sikring; voldgift. Den kommende Bruxelles I-forordning, som skal træde i stedet for konventionen af 1968, ændrer ikke anvendelsesområdet.

SITUATIONSBESKRIVELSE

Bruxelles-konventionen af 1968 er det grundlæggende instrument. Den dækker alle borgerlige sager, herunder handelssager, undtagen de områder, som udtrykkeligt er nævnt i selve

Supplerende instrumenter: de områder, der er udelukket fra Bruxelles-konventionens anvendelsesområde, er endnu ikke alle omfattet af de instrumenter, som supplerer ordningen indført i 1968.

⁽¹⁾ Rådets forordning (EF) nr. 1347/2000 og (EF) nr. 1346/2000 af 29.5.2000 (EFT L 160 af 30.6.2000).

Bruxelles II-forordningen af 29. maj 2000 finder anvendelse på civile sager vedrørende skilsmisse, separation og omstødelse af ægteskab samt på civile sager vedrørende forældremyndighed over ægtefællernes fælles børn i forbindelse med sådanne ægteskabssager.

Følgende forhold er således ikke berørt og er fortsat udelukket fra ethvert instrument, der finder anvendelse mellem medlemsstaterne:

- visse aspekter af sager om skilsmisse eller separation, som ikke er omfattet af Bruxelles II-forordningen (navnlige afgørelser om forældremyndighed, som ændrer de afgørelser, der blev truffet i forbindelse med skilsmissen eller separationen)
- familiesituationer, der opstår gennem andre samlivsformer end ægteskab
- formueforholdet mellem ægtefæller
- arv efter loven eller testamente.

Forordningen om konkurs af 29. maj 2000 finder anvendelse på kollektive bobehandlinger som følge af en skyldners insolvens, der medfører, at skyldneren helt eller delvis mister rådigheden over sine aktiver, og at der udpeges en kurator⁽¹⁾.

FORSLAG

A. PÅ DE OMRÅDER, DER ENDNU IKKE ER OMFATTET AF DE EKSISTERENDE INSTRUMENTER

Det er fortrinsvis på det familieretlige område, at behovet for fremskridt gør sig gældende. Der vil blive udarbejdet retlige instrumenter på nedennævnte to områder:

1. **International kompetence og anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser vedrørende opløsning af formuefællesskabet mellem ægtefæller, de formueretlige konsekvenser af opløsningen af papirløse forhold og arvespørgsmål**

Formueforholdet mellem ægtefæller og arvespørgsmål figurede allerede blandt prioriteterne i Wien-handlingsplanen (december 1998). De økonomiske virkninger af retsafgørelser, der træffes i forbindelse med ophævelse af det ægteskabelige samliv eller opløsning af ægteskabet, medens ægtefællerne endnu er i live eller ved den ene ægtefælles død, er helt indlysende af afgørende betydning for virkeliggørelsen af et europæisk retligt område. Muligvis vil formueforholdet mellem ægtefæller og arvespørgsmål skulle adskilles ved udarbejdelsen

⁽¹⁾ Udelukket er insolvensbehandling af forsikringsselskaber og kreditinstitutter, investeringselskaber, der præsterer tjenesteydelser, som indebærer, at de ligger inde med tredjemands kapital eller værdipapirer, samt investeringsinstitutter.

af instrumenterne. Det vil i den forbindelse blive undersøgt, hvordan formueforholdet mellem ægtefæller og arvespørgsmål er knyttet sammen i medlemsstaternes ret.

Også de formueretlige konsekvenser af opløsningen af papirløse forhold vil blive taget op, således at alle formueretlige aspekter af familieretten kan blive behandlet.

2. **International kompetence og anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser vedrørende forældremyndighed og andre ikke-formueretlige aspekter af et parforholds opløsning**

a) *Familiesituationer, der opstår gennem andre samlivsformer end ægteskab*

Det drejer sig her om at supplere Bruxelles II-forordningen på baggrund af en sociologisk realitet: parforhold opstår oftere og oftere uden for ægteskabets rammer, og antallet af børn, der fødes uden for ægteskabet, vokser betydeligt.

For at tage hensyn til denne nye samfundsmæssige virkelighed bør Bruxelles II-forordningens anvendelsesområde udvides — eventuelt ved hjælp af et særskilt instrument — til også at omfatte især retsafgørelser, der vedrører forældremyndigheden over børn af papirløse forhold.

b) *Afgørelser om forældremyndighed, bortset fra de afgørelser, der blev truffet i forbindelse med skilsmissen eller separationen*

Bruxelles II-forordningen omhandler kun de afgørelser, der træffes i forbindelse med en ægteskabssag. Da der efterfølgende hyppigt træffes gennemgribende afgørelser, som kan ændre de betingelser for udøvelse af forældremyndigheden, som er fastsat i afgørelserne truffet i forbindelse med skilsmissen eller separationen, bør også sådanne efterfølgende afgørelser nyde godt af Bruxelles II-forordningens regler om kompetence og om anerkendelse og fuldbyrdelse. Denne udvikling bør gælde for alle afgørelser om forældremyndighed, der træffes i forbindelse med opløsningen af et parforhold, uanset om der er tale om et ægteskabsbaseret forhold eller et papirløst forhold.

På de nye områder, som for øjeblikket ikke er omfattet af noget instrument, vil det være hensigtsmæssigt at gennemgå de interne retsregler i de enkelte medlemsstater og de eksisterende internationale instrumenter for nærmere at indkredse, hvilken rækkevidde eventuelle nye instrumenter skal have.

B. PÅ DE OMRÅDER, DER ALLEREDE ER OMFATTET AF DE EKSISTERENDE INSTRUMENTER

Det går her ud på at forbedre de allerede eksisterende ordninger ved at begrænse eller fjerne hindringerne for retsafgørelsernes frie bevægelighed. I konklusionerne fra Tammerfors tales der

om hele »det civilretlige område« generelt, men det understreges også, at det som et første skridt gælder om at afskaffe de mellemliggende procedurer for så vidt angår afgørelser om mindre krav på handels- og forbrugerområdet samt med hensyn til visse retsafgørelser i familietvister (f.eks. krav vedrørende underholdsbidrag og samværsret).

Der peges således på to områder: det familieretlige område — mere specifikt samværsret og krav vedrørende underholdsbidrag — og handels- og forbrugerområdet. Disse områder fremhæves derfor som prioriterede områder.

1. Samværsret

På dette område har Frankrig allerede fremlagt et initiativ. Det tager sigte på at afskaffe eksekvturproceduren i forbindelse med udøvelse på tværs af grænserne af en samværsret, der er affødt af en afgørelse omfattet af Bruxelles II-forordningen.

2. Krav vedrørende underholdsbidrag

Dette spørgsmål, som udtrykkeligt er nævnt i konklusionerne fra Det Europæiske Råd i Tammerfors, er ligesom det forrige af direkte interesse for borgerne i deres dagligdag. Der skal ikke nødvendigvis udarbejdes et særskilt retligt instrument, men sikkerhed for, at underholdsbidrag reelt og hurtigt kan inddrives, er ikke desto mindre altafgørende for mange EU-borgere trivsel. Krav vedrørende underholdsbidrag er allerede omfattet af Bruxelles-konventionen og den kommende Bruxelles I-forordning, men sådanne krav bør på længere sigt også nyde godt af en afskaffelse af eksekvturproceduren, idet EU-borgerne derved får mere effektive midler til rådighed, når de skal gøre deres rettigheder gældende.

3. Ubestridte krav

Afskaffelse af eksekvturproceduren i forbindelse med ubestridte krav bør være en af Fællesskabets prioriteter.

Udtrykket »ubestridte krav« vil blive defineret nærmere, når anvendelsesområdet for de forskellige instrumenter, der udarbejdes i medfør af programmet, er blevet afgrænset. Indtil videre forbindes udtrykket generelt med de situationer, hvor en fordringshaver — efter at det er blevet konstateret, at skyldner ikke bestrider gældens art eller omfang — har opnået et tvangsfuldbyrdsdokument mod den pågældende skyldner.

At fuldbyrdelsen af afgørelser vedrørende krav, der ikke bestrides, kan forsinkes af en eksekvturprocedure, er i sig selv ulogisk. Det er derfor helt igennem på sin plads, at dette område bliver et af de første, hvor eksekvturproceduren afskaffes. For forretningslivet er det bydende nødvendigt, at uindfriede fordringer hurtigt kan inddrives, og for de økonomiske kredse, som er berørt af det indre marked, har det længe været et ønske.

4. Tvister om mindre krav

Udtrykket »mindre krav«, som optræder i konklusionerne fra Det Europæiske Råd i Tammerfors, dækker forskellige situationer af varierende betydning, som behandles forskelligt fra medlemsstat til medlemsstat. Det arbejde, der i overensstemmelse med konklusionerne fra Tammerfors vil blive iværksat med henblik på en forenklet og hurtig afgørelse af grænseoverskridende tvister om mindre krav, vil også komme til at betyde, at anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser lettes gennem udarbejdelse af specifikke fælles retsplejeregler eller minimumsstandarder⁽¹⁾.

II. DE FORSKELLIGE NIVEAUER FOR GENSIDIG ANERKENDELSE

SITUATIONSBESKRIVELSE

De nuværende niveauer for gensidig anerkendelse

På de områder, der ikke er omfattet af de eksisterende instrumenter, foregår anerkendelse og fuldbyrdelse af udenlandske retsafgørelser efter den anmodede stats ret og efter eksisterende relevante internationale — bilaterale eller multilaterale — aftaler.

På de områder, der allerede er omfattet, kan man skelne mellem to niveauer:

Det første niveau er det, der endnu findes i Bruxelles-konventionen af 1968 og i Bruxelles II-forordningen: automatisk anerkendelse, medmindre anerkendelsen bestrides; en retsafgørelse erklæres for eksigibel efter anmodning (eksekvturprocedure), men anmodningen kan afslås af en af de grunde, der udtrykkeligt er angivet i det relevante instrument. Der er således tale om en mindre omstændelig eksekvturprocedure end den, der generelt følger af anvendelsen af national ret.

Det andet niveau er et resultat af revisionen af Bruxelles- og Lugano-konventionerne og bliver til virkelighed, når Bruxelles I-forordningen, der træder i stedet for Bruxelles-konventionen af 1968, vedtages: Den procedure, hvorved en retsafgørelse erklæres for eksigibel, forenkles betydeligt; en eksigibilitetsafgørelse opnås, når visse formaliteter er opfyldt, og først i en anden fase kan modparten gøre indsigelse mod eksigibilitetsafgørelsen (dvs. en ordning baseret på aktiv indsigelse). Denne forenkledte eksekvturprocedure kommer til at gælde for alle de områder, som er omfattet af den nuværende Bruxelles-konvention af 1968, samt for de insolvensbehandlinger, der er omfattet af forordningen af 29. maj 2000.

⁽¹⁾ Kommissionen forbereder en sammenlignende undersøgelse af retten på dette område på grundlag af et spørgeskema rettet til medlemsstaterne.

FORSLAG

Nye niveauer for gensidig anerkendelse

A. FORANSTALTNINGER, DER DIREKTE VEDRØRER GENSIDIG ANERKENDELSE

1. Områder, der ikke er omfattet af de eksisterende instrumenter

På disse områder drejer det sig om gradvis at nå op på det niveau, der nu er nået med Bruxelles II-forordningen, for siden hen at nå op på det niveau, der nås med den kommende Bruxelles I-forordning, og derefter gå endnu længere. Det vil dog være muligt i visse tilfælde at gå direkte til nye niveauer for gensidig anerkendelse uden mellemtrin.

2. Områder, der allerede er omfattet af de eksisterende instrumenter

På disse områder bør man — ved hjælp af to sæt foranstaltninger — gå endnu længere.

a) Første sæt foranstaltninger: yderligere begrænsning af de mellemliggende procedurer og styrkelse af virkningerne i den anmodede stat af retsafgørelser truffet i domsstaten

- i) Begrænsning af de grunde, der kan gøres gældende med henblik på nægtelse af anerkendelse eller fuldbyrdelse af en udenlandsk retsafgørelse (afskaffelse af f.eks. ordre public-begrundelsen, dog under hensyntagen til de tilfælde, hvor denne begrundelse for øjeblikket anvendes af medlemsstaternes retter).

- ii) Indførelse af fuldbyrdelse uanset appel: den afgørelse, hvorved en retsafgørelse erklæres eksigibel i den anmodede stat, skal kunne fuldbyrdes umiddelbart uden hensyn til, at sagen eventuelt er appelleret.

En sådan udvikling vil nødvendiggøre en ændring af artikel 47, stk. 3, i udkastet til Bruxelles I-forordning (artikel 39, stk. 1, i Bruxelles-konventionen).

- iii) Indførelse af foreløbige retsmidler på fællesskabsplan, således at en retsafgørelse, der træffes i en medlemsstat, i sig selv hjemler anvendelse af foreløbige retsmidler på hele EU's område over for en skyldners aktiver.

Med en sådan mulighed, som ikke foreligger i dag med udkastet til Bruxelles I-forordning, vil f.eks. en person, der i en medlemsstat har opnået en retsafgørelse mod sin skyldner, i en situation, hvor

skyldneren modsætter sig fordringens inddrivelse, umiddelbart som et foreløbigt retsmiddel kunne få indefrosset denne skyldners aktiver i en anden medlemsstat uden at skulle iværksætte yderligere procedurer. Sådanne retsmidler må på ingen måde berøre interne retsregler om, at visse aktiver er beskyttet mod udlæg.

- iv) Bedre mulighed for arrest i bankindeståender, f.eks. indførelse af en EF-dækkende arrest i bankindeståender: Når der foreligger en retsafgørelse, der er attesteret eksigibel i domsstaten, vil der i alle andre medlemsstater uden eksekvaturprocedure automatisk kunne foretages arrest i en skyldners bankindeståender. Retsafgørelsen bliver automatisk eksigibel i den stat, hvor arresten foretages, i det mindste i det for arresten nødvendige omfang, medmindre skyldner gør indsigelse.

b) Andet sæt foranstaltninger: afskaffelse af de mellemliggende procedurer

Ved fuldstændigt at afskaffe enhver efterprøvelse af den udenlandske retsafgørelse ved retten i den anmodede stat vil der blive fri bevægelighed for nationale retsafgørelser i Fællesskabet. Nationale retsafgørelser vil i hver anmodet stat blive helt sidestillet med afgørelser, der er truffet internt i den pågældende stat.

På visse områder vil en afskaffelse af eksekvaturproceduren kunne afstedkomme, at der indføres et egentligt EF-tvangsfuldbyrdesdokument, som opnås ved afslutningen af en specifik — fælles eller harmoniseret⁽¹⁾ — procedure fastlagt i Fællesskabets regi.

B. FORANSTALTNINGER, DER SKAL LEDSAGE GENSIDIG ANERKENDELSE

1. Minimumsstandarder for specifikke aspekter af den civile retspleje

Det vil i visse tilfælde være nødvendigt — for ikke at sige absolut påkrævet — på fællesskabsplan at fastsætte en række retsplejeregler, som skal udgøre fælles minimumsgarantier, der skal styrke medlemsstaternes gensidige tillid til hinandens retspleje. Gennem sådanne garantier kan man navnlig sikre, at betingelserne for en retfærdig rettergang nøje opfyldes — i direkte forlængelse af den europæiske konvention til beskyttelse af menneskerettigheder og grundlæggende frihedsrettigheder.

⁽¹⁾ Der vil nemlig kunne blive tale om enten en fælles procedure, som fastsættes i en forordning, eller om en harmoniseret procedure, som indføres af de enkelte medlemsstater i medfør af et direktiv.

I tilknytning til hver enkelt påtænkt foranstaltning vil der blive taget stilling til fastsættelsen af sådanne minimumsgarantier med henblik på at bestemme deres hensigtsmæssighed og rolle. På visse områder, og især når eksekvaturproceduren påtænkes afskaffet, vil fastsættelsen af sådanne minimumsgarantier kunne være en nødvendig forudsætning for de tilstræbte fremskridt.

Forekommer det ikke tilstrækkeligt at fastsætte minimumsgarantier, skal der arbejdes hen imod en vis harmonisering af retsplejen.

For at tage hensyn til visse grundlæggende retsprincipper, som nogle medlemsstater opererer med, skal foranstaltninger, der har til formål at fastsætte minimumsgarantier eller indføre en vis harmonisering af retsplejen, navnlig tilstræbes på området gensidig anerkendelse af afgørelser om forældremyndighed (herunder afgørelser om samværsret). Dette gælder bl.a. spørgsmål vedrørende hensynet til barnets tarv og barnets rolle i sagsbehandlingen.

For at gøre forkyndelsen af retslige dokumenter mere pålidelig, effektiv og hurtig, idet dette helt indlysende er et af grundelementerne i medlemsstaternes tillid til hinandens retspleje, påtænkes der iværksat en harmonisering af de relevante regler eller udarbejdet minimumsstandarder.

Ved at sætte parterne i en sag i stand til at gøre deres påstande gældende under forhold, som alle medlemsstater anerkender som fyldestgørende, styrker man tilliden til retsplejen i de forudgående led, og det bliver således lettere at afskaffe enhver efterprøvelse i de efterfølgende led.

Denne udvikling skal ske under behørig hensyntagen til de fremskridt, der allerede er gjort med ikrafttrædelsen af Rådets forordning (EF) nr. 1348/2000 af 29. maj 2000 om forkyndelse i medlemsstaterne af retslige og udenretslige dokumenter i civile og kommercielle sager.

2. Effektive foranstaltninger, der skal forbedre fuldbyrdelsen af retsafgørelser

Et andet sæt ledsageforanstaltninger går ud på at indkredse, hvordan man kan effektivisere fuldbyrdelsen i den anmodede stat af en retsafgørelse truffet i en anden medlemsstat.

Nogle af disse foranstaltninger kunne mere specifikt være rettet mod en skyldners formue. Det ville nemlig være nemmere at fuldbyrde retsafgørelser i Den Europæiske Union, hvis det var muligt at skaffe sig et helt præcist overblik over en skyldners finansielle situation. Der vil derfor kunne træffes foranstaltninger med henblik på præcist at identificere de aktiver i en skyldners formue, der befinder sig på medlemsstaternes område.

Ved udarbejdelsen af foranstaltninger af denne art bør der i overensstemmelse med medlemsstaternes interne retsregler eller international ret tages hensyn til de følger, som foranstaltningerne vil kunne få for så vidt angår databeskyttelse og fortroligheden af visse oplysninger.

3. Forbedring af det civilretlige samarbejde som helhed

Som ledsageforanstaltninger må også regnes foranstaltninger, der skaber gunstige rammer for gennemførelsen af princippet om gensidig anerkendelse, dvs. et bedre samarbejde mellem medlemsstaternes retslige myndigheder.

I den forbindelse bør oprettelsen af et europæisk retligt netværk på det civil- og handelsretlige område indgå i programmet med foranstaltninger som en ledsageforanstaltning⁽¹⁾.

Nævnes bør ligeledes udarbejdelsen af et instrument, som skal styrke samarbejdet mellem retterne i medlemsstaterne for så vidt angår bevisoptagelse på det civil- og handelsretlige område⁽²⁾.

Tilsvarende indgår foranstaltninger, der kan lette borgernes adgang til domstolene, i programmet med foranstaltninger. I den forbindelse vil der blive taget hensyn til opfølgningen af den grøn bog om retshjælp, som Kommissionen fremlagde i februar 2000, idet sigtet er, at der træffes initiativer vedrørende retshjælp i grænseoverskridende sager.

På samme måde forekommer det hensigtsmæssigt at sikre, at offentligheden informeres bedre om de regler, der gælder med hensyn til gensidig anerkendelse⁽³⁾.

Endelig vil en harmonisering af lovalgsreglerne kunne virke befordrende på gennemførelsen af princippet om gensidig anerkendelse.

III. DE FORSKELLIGE ETAPER

METODE

Det er altid svært at fastsætte måldatoer for det arbejde, der foregår i Fællesskabets regi: for kort en tidshorisont er illusorisk, og for lang en tidshorisont virker demotiverende på medlemsstaterne. Det forekommer derfor nødvendigt at gå etapevis frem og uden at fastsætte nogen præcise datoer blot udstikke nogle overordnede retningslinjer.

⁽¹⁾ Den 25.9.2000 fremlagde Kommissionen et forslag til beslutning om oprettelse af et europæisk retligt netværk for civil- og handelssager.

⁽²⁾ Tyskland har fremlagt et udkast til forordning på dette område.

⁽³⁾ I Kommissionens forslag om oprettelse af et europæisk retligt netværk for civil- og handelssager indgår der bestemmelser om informering af offentligheden.

1. Programmet iværksættes fra og med vedtagelsen af Bruxelles I-forordningen, som udgør det grundlæggende instrument for så vidt angår gensidig anerkendelse.
2. Programmet vedrører nedennævnte fire indsatsområder:
 - de spørgsmål på det civil- og handelsretlige område, der er omfattet af Bruxelles I-forordningen
 - de familieretlige områder, der er omfattet af Bruxelles II-forordningen, samt de familiesituationer, der opstår gennem andre samlivsformer end ægteskab
 - formueforholdet mellem ægtefæller og de formueretlige konsekvenser af opløsningen af papirløse forhold
 - arv efter loven eller testamente.
3. På hvert område fastsættes der etaper, således at fremskridtene sker gradvis. En ny etape påbegyndes, når den foregående er fuldført, i det mindste for så vidt angår hovedessensen (f.eks. tilslutning i Rådet til et instrument, selv om den formelle vedtagelse af tekniske grunde endnu ikke har fundet sted); dog bør dette ikke være til hinder for, at der gøres hurtigere fremskridt for bestemte spørgsmåls vedkommende.
4. Der kan sideløbende lanceres flere initiativer på forskellige områder.
5. De ledsageforanstaltninger, der er nævnt i programmet, træffes hver gang, de forekommer nødvendige, på samtlige områder og under alle etaper af virkeliggørelsen af programmet.

FORSLAG

A. OMRÅDER, DER ER OMFATTET AF BRUXELLES I-FORORDNINGEN

Første etape

- Indførelse af et EF-tvangsfuldbyrdsdokument i forbindelse med ubestridte krav.
- Forenklet og hurtig afgørelse af grænseoverskridende tvister om mindre krav.
- Afskaffelse af eksekvaturproceduren i forbindelse med krav vedrørende underholdsbidrag.

Anden etape

Revision af Bruxelles I-forordningen:

- indarbejdning af de tidligere gjorte fremskridt
- mere udbredt afskaffelse af eksekvaturproceduren

- foranstaltninger, der skal styrke virkningerne i den anmodede stat af retsafgørelser truffet i domsstaten (fuldbyrdelse uanset appel, foreløbige retsmidler, herunder arrest i bankindeståender).

Tredje etape

Afskaffelse af eksekvaturproceduren på de områder, der er omfattet af Bruxelles I-forordningen.

B. DET FAMILIERETLIGE OMRÅDE (BRUXELLES II OG FAMILIESITUATIONER, DER OPSTÅR Gennem ANDRE SAMLIVSFORMER END ÆGTESKAB)⁽¹⁾

Første etape

- Afskaffelse af eksekvaturproceduren i forbindelse med afgørelser om samværsret⁽²⁾.
- Instrument om familiesituationer, der opstår gennem andre samlivsformer end ægteskab: indførelse af ordningen i Bruxelles II-forordningen. Der kan blive tale om et nyt instrument eller om en revision af Bruxelles II-forordningen gennem en udvidelse af dens anvendelsesområde.
- Udvidelse af anvendelsesområdet for det eller de tidligere vedtagne instrumenter til også at omfatte afgørelser, der ændrer de betingelser for udøvelse af forældremyndigheden, som er fastsat i afgørelserne truffet i forbindelse med skilsmissem eller separationen.

Anden etape

For hvert tidligere vedtaget instrument:

- anvendelse af Bruxelles I-forordningens forenklede procedurer for anerkendelse og fuldbyrdelse
- foranstaltninger, der skal styrke virkningerne i den anmodede stat af retsafgørelser truffet i domsstaten (fuldbyrdelse uanset appel og foreløbige retsmidler).

Tredje etape

Afskaffelse af eksekvaturproceduren på de områder, der er omfattet af Bruxelles II-forordningen, og for så vidt angår de familiesituationer, der opstår gennem andre samlivsformer end ægteskab.

⁽¹⁾ I forbindelse med foranstaltninger vedrørende afgørelser om forældremyndighed (herunder afgørelser om samværsret) skal der dog tages hensyn til de ledsageforanstaltninger, der er anført under del II, afsnit B, punkt 1, for så vidt angår hensynet til barnets tarv og barnets rolle i sagsbehandlingen.

⁽²⁾ Et initiativ på dette område er allerede fremlagt af Frankrig.

C. OPLØSNING AF FORMUEFÆLLESSKABET MELLEM ÆGTEFÆLLER OG DE FORMUERETLIGE KONSEKVENSER AF OPLØSNINGEN AF PAPIRLØSE FORHOLD

Første etape

Udarbejdelse af et eller flere instrumenter om retternes kompetence og om anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser om opløsning af formuefællesskabet mellem ægtefæller og om de formueretlige konsekvenser af opløsningen af papirløse forhold: indførelse af ordningen i Bruxelles II-forordningen.

Anden etape

Revision af det eller de instrumenter, der er udarbejdet under første etape:

- anvendelse af Bruxelles I-forordningens forenkledede procedurer for anerkendelse og fuldbyrdelse
- foranstaltninger, der skal styrke virkningerne i den anmodede stat af retsafgørelser truffet i domsstaten (fuldbyrdelse uanset appel og foreløbige retsmidler).

Tredje etape

Afskaffelse af eksekvaturproceduren på de områder, der er omfattet af det eller de udarbejdede instrumenter.

D. ARV EFTER LOVEN ELLER TESTAMENTE

Første etape

Udarbejdelse af et instrument om retternes kompetence og om anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser om arv efter loven eller testamente: indførelse af ordningen i Bruxelles II-forordningen.

Anden etape

Revision af det instrument, der er udarbejdet under første etape:

- anvendelse af Bruxelles I-forordningens forenkledede procedurer for anerkendelse og fuldbyrdelse
- foranstaltninger, der skal styrke virkningerne i den anmodede stat af retsafgørelser truffet i domsstaten (fuldbyrdelse uanset appel og foreløbige retsmidler).

Tredje etape

Afskaffelse af eksekvaturproceduren på de områder, der er omfattet af det udarbejdede instrument.

E. LEDSAGEFORANSTALTNINGER

Der er allerede blevet foreslået to foranstaltninger, som bør vedtages, så snart programmet iværksættes:

- instrument om bevisoptagelse
- oprettelse af et europæisk retligt netværk på det civil- og handelsretlige område.

Derudover vil der for hvert programområde og for hver enkelt etape kunne overvejes følgende ledsageforanstaltninger:

- minimumsstandarder for så vidt angår civil retspleje
- harmonisering af reglerne for forkyndelse af retslige dokumenter eller udarbejdelse af minimumsstandarder
- foranstaltninger, der letter fuldbyrdelsen af retsafgørelser, herunder foranstaltninger, der gør det muligt at identificere de forskellige aktiver i en skyldners formue
- foranstaltninger, der skal lette borgernes adgang til domstolene
- foranstaltninger, der skal lette informeringen af offentligheden
- foranstaltninger vedrørende harmonisering af lovvalgsreglerne.

IVÆRKSÆTTELSE, OVERVÅGNING OG FULDFØRELSE AF PROGRAMMET

Programmet påbegyndes med iværksættelsen af det arbejde, der er angivet under første etape, på et eller flere områder. Det videreføres ved at følge de forskellige etaper for hvert enkelt område, idet der dog kan gøres hurtigere fremskridt på et område end på et andet.

Fem år efter programmets vedtagelse forelægger Kommissionen Rådet og Europa-Parlamentet en rapport om gennemførelsen. Kommissionen retter alle de henstillinger til Rådet, som den måtte finde nyttige for en hensigtsmæssig gennemførelse af programmet, og angiver navnlig, på hvilke områder den anser en særlig indsats for påkrævet.

Kommissionens rapport vil også kunne indeholde henstillinger vedrørende foranstaltninger, som ikke oprindeligt var med i programmet, men som det efterfølgende forekommer nødvendigt at træffe.

Programmet med foranstaltninger fuldføres ved en generel afskaffelse af eksekvaturproceduren.

Områder	Bruxelles I	Bruxelles II og familiesituationer, der opstår gennem andre samlivsformer end ægteskab	Formueforholdet mellem ægtefæller og de formueretlige konsekvenser af opløsningen af papirløse forhold	Arv efter loven eller testamente	Ledsageforanstaltninger
Foranstaltninger	<p>Første etape:</p> <p>EF-tvangsfuldbyrdsdokument i forbindelse med ubestridte krav</p> <p>Tvister om mindre krav</p> <p>Afskaffelse af eksekvaturproceduren i forbindelse med krav vedrørende underholdsbidrag</p>	<p>Første etape:</p> <p>Afskaffelse af eksekvaturproceduren i forbindelse med afgørelser om samværsret</p> <p>Instrument om familiesituationer, der opstår gennem andre samlivsformer end ægteskab (særskilt instrument eller revision af Bruxelles II)</p> <p>Udvidelse af anvendelsesområdet for det eller de vedtagne instrumenter til også at omfatte afgørelser, der ændrer de betingelser for udøvelse af forældremyndigheden, som er fastsat i afgørelserne truffet i forbindelse med skilsmissen eller separationen</p>	<p>Første etape:</p> <p>Udarbejdelse af et eller flere instrumenter om gensidig anerkendelse for så vidt angår formueforholdet mellem ægtefæller og de formueretlige konsekvenser af opløsningen af papirløse forhold: indførelse af ordningen i Bruxelles II</p>	<p>Første etape:</p> <p>Udarbejdelse af et instrument om gensidig anerkendelse for så vidt angår arv efter loven eller testamente: indførelse af ordningen i Bruxelles II</p>	<p>Instrument om bevisoptagelse</p> <p>Oprettelse af et europæisk retligt netværk på det civil- og handelsretlige område</p> <p>Minimumsstandarder for så vidt angår civil retspleje</p> <p>Harmonisering af reglerne for forkyndelse af retslige dokumenter eller udarbejdelse af minimumsstandarder</p> <p>Foranstaltninger, der letter fuldbyrdelsen af retsafgørelser, herunder foranstaltninger, der gør det muligt at identificere de forskellige aktiver i en skyldners formue</p> <p>Foranstaltninger, der skal lette borgernes adgang til domstolene</p> <p>Foranstaltninger, der skal lette informeringen af offentligheden</p> <p>Foranstaltninger vedrørende harmonisering af lovsreglerne</p>
	<p>Anden etape:</p> <p>Revision af forordningen:</p> <ul style="list-style-type: none"> — indarbejdning af de tidligere gjorte fremskridt — mere udbredt afskaffelse af eksekvaturproceduren — foranstaltninger, der skal styrke virkningerne i den anmodede stat af retsafgørelser truffet i domsstaten (fuldbyrdelse uanset appel, foreløbige retsmidler; herunder arrest i bankindeståender) 	<p>Anden etape:</p> <p>For hvert tidligere vedtaget instrument:</p> <ul style="list-style-type: none"> — anvendelse af Bruxelles I-forordningens forenklede procedurer for anerkendelse og fuldbyrdelse — foranstaltninger, der skal styrke virkningerne i den anmodede stat af retsafgørelser truffet i domsstaten (fuldbyrdelse uanset appel og foreløbige retsmidler) 	<p>Anden etape:</p> <p>Revision af det eller de instrumenter, der er udarbejdet under første etape:</p> <ul style="list-style-type: none"> — anvendelse af Bruxelles I-forordningens forenklede procedurer for anerkendelse og fuldbyrdelse — foranstaltninger, der skal styrke virkningerne i den anmodede stat af retsafgørelser truffet i domsstaten (fuldbyrdelse uanset appel og foreløbige retsmidler) 	<p>Anden etape:</p> <p>Revision af det instrument, der er udarbejdet under første etape:</p> <ul style="list-style-type: none"> — anvendelse af Bruxelles I-forordningens forenklede procedurer for anerkendelse og fuldbyrdelse — foranstaltninger, der skal styrke virkningerne i den anmodede stat af retsafgørelser truffet i domsstaten (fuldbyrdelse uanset appel og foreløbige retsmidler) 	
	<p>Tredje etape:</p> <p>Afskaffelse af eksekvaturproceduren på alle de områder, der er omfattet af Bruxelles I-forordningen</p>	<p>Tredje etape:</p> <p>Afskaffelse af eksekvaturproceduren på de områder, der er omfattet af Bruxelles II-forordningen, og for så vidt angår familiesituationer, der opstår gennem andre samlivsformer end ægteskab</p>	<p>Tredje etape:</p> <p>Afskaffelse af eksekvaturproceduren på de områder, der er omfattet af det eller de udarbejdede instrumenter</p>	<p>Tredje etape:</p> <p>Afskaffelse af eksekvaturproceduren på de områder, der er omfattet af det udarbejdede instrument</p>	

**Program for foranstaltninger med henblik på gennemførelse af princippet om gensidig
anerkendelse af afgørelser i straffesager**

(2001/C 12/02)

INDLEDNING

Begrebet gensidig anerkendelse af afgørelser i straffesager blev bragt op på Det Europæiske Råds møde den 15. og 16. juni 1998 i Cardiff.

I punkt 45, litra f), i Rådets og Kommissionens handlingsplan for, hvorledes Amsterdam-traktatens bestemmelser om indførelse af et område med frihed, sikkerhed og retfærdighed bedst kan gennemføres, som blev vedtaget den 3. december 1998, fastslås det, at der senest to år efter traktatens ikrafttræden skal iværksættes en proces med henblik på at lette den gensidige anerkendelse af retsafgørelser og fuldbyrdelsen af straffedomme.

Denne idé blev taget op af Det Europæiske Råd på mødet i oktober 1999 i Tammerfors, hvor det udtalte, at gensidig anerkendelse af retsafgørelser bør være hjørnестenen i det retlige samarbejde inden for EU på både det civilretlige og det strafferetlige område (punkt 33-37). Det Europæiske Råd i Tammerfors konkluderede udtrykkeligt, at dette princip bør gælde for såvel domme som andre afgørelser truffet af retlige myndigheder. Det anmodede desuden Rådet og Kommissionen om inden december 2000 at vedtage et program med foranstaltninger med henblik på gennemførelse af princippet om gensidig anerkendelse (jf. konklusion nr. 37 fra Det Europæiske Råd i Tammerfors).

Gennemførelsen af dette program er blevet indarbejdet i Europa-Kommissionens resultattavle med henblik på at følge de fremskridt, der gøres i retning af oprettelse af et område med frihed, sikkerhed og retfærdighed i Den Europæiske Union.

Gensidig anerkendelse skal ikke kun gøre det muligt at styrke samarbejdet mellem medlemsstaterne, men også beskyttelsen af personers rettigheder. Den kan fremme en bedre resocialisering af kriminelle. Endelig er gensidig anerkendelse af retsafgørelser en retssikkerhedsfaktor i Den Europæiske Union, idet den giver garanti for, at en dom afsagt i én medlemsstat ikke anfægtes i en anden medlemsstat.

Gennemførelsen af princippet om gensidig anerkendelse af afgørelser i straffesager forudsætter, at medlemsstaterne har gensidig tillid til hinandens strafferetlige systemer. En sådan tillid hviler navnlig på den fælles sokkel, som udgøres af deres tilslutning til principperne om frihed, demokrati og respekt for menneskerettighederne og de grundlæggende frihedsrettigheder samt retsstatsprincippet.

Visse former for gensidig anerkendelse er allerede omfattet af instrumenterne vedrørende retligt samarbejde, der blev vedtaget i forskellige fora før Maastricht-traktaten, og efter den inden for rammerne af Den Europæiske Union.

Hvad angår anerkendelse af endelige afgørelser er der udarbejdet en række instrumenter: den europæiske konvention om straffedommes internationale retsvirkning af 28. maj 1970, konventionen mellem De Europæiske Fællesskabers medlemsstater om gennemførelse af udenlandske afgørelser på det strafferetlige område af 13. november 1991, der blev vedtaget inden for rammerne af det europæiske politiske samarbejde, og Den Europæiske Unions konvention af 17. juni 1998 om afgørelser om frakendelse af førerretten.

Desuden har overførelse af domfældte personer, som omhandlet i Europarådets konvention af 21. marts 1983, som hovedformål at fremme domfældte personers resocialisering og bygger på humanitære hensyn. En sådan overførelse indebærer nødvendigvis, at fuldbyrdelseslandet anerkender den afgørelse, der er truffet i domslandet.

Anerkendelse af en dom betyder også, at de øvrige stater skal tage hensyn til den, dvs. at de samme forhold ikke vil blive indbragt for en ny domstol, og at endelige afgørelser ikke vil blive anfægtet. Dette princip er nedfældet i konventionen mellem De Europæiske Fællesskabers medlemsstater om forbud mod dobbelt strafforfølgning, der blev undertegnet den 25. maj 1987 i Bruxelles inden for rammerne af det europæiske politiske samarbejde. Europarådets konvention af 15. maj 1972 om overførsel af retsforfølgning i straffesager indeholder ligeledes regler om »ne bis in idem«. Konventionen om gennemførelse af Schengen-aftalen af 14. juni 1985, som blev undertegnet den 19. juni 1990, indeholder også bestemmelser om dette princip.

Inden for rammerne af Den Europæiske Union skal konventionen af 26. juli 1995 om beskyttelse af De Europæiske Fællesskabers finansielle interesser og konventionen af 26. maj 1997 om bekæmpelse af bestikkelse, der involverer tjenestemænd ved De Europæiske Fællesskaber eller i Den Europæiske Unions medlemsstater, nævnes, ligesom konventionen af 17. juni 1998 om frakendelse af førerretten.

Ingen af disse instrumenter er endnu trådt i kraft for alle medlemsstater. For så vidt angår de instrumenter, der er vedtaget inden for rammerne af Den Europæiske Union eller ved at blive det, påhviler det medlemsstaterne at ratificere dem snarest muligt. For så vidt angår de øvrige instrumenter, herunder konventionen mellem De Europæiske Fællesskabers medlemsstater om gennemførelse af udenlandske afgørelser på det strafferetlige område af 13. november 1991, der er vedtaget inden for rammerne af det politiske samarbejde, bør man samtidig finde mere tidssvarende mekanismer og drage nytte af den høje grad af normativitet, som tillægges instrumenter vedtaget i medfør af artikel 34 i traktaten om Den Europæiske Union, hvilket også gør det muligt at opnå et system med størst mulig gensidig anerkendelse.

Det skal bemærkes, at flere gældende instrumenter giver de deltagende stater mulighed for at vælge mellem fortsat fuldbyrdelse af afgørelsen eller omsætning af retsfølgen.

Det skal undersøges, hvorvidt princippet om omsætning af retsfølgen er foreneligt med princippet om gensidig anerkendelse, der er knæsat i Tammerfors-konklusionerne.

Visse aspekter af gensidig anerkendelse er ikke blevet behandlet i international sammenhæng; det gælder navnlig afgørelser, der træffes inden den endelige domfældelse, eller det hensyn, som i forbindelse med udformningen af en retsafgørelse bør tages til udenlandske strafferetlige afgørelser, især med henblik på at vurdere en persons kriminelle fortid og gentagelsestilfælde.

Gensidig anerkendelse antager altså forskellige former og skal tilstræbes på alle stadier af den strafferetlige procedure, både før, under og efter domfældelsen, men de nærmere bestemmelser herfor afhænger af karakteren af afgørelsen og den idømte straf.

På hvert af disse områder hænger omfanget af den gensidige anerkendelse snævert sammen med eksistensen og indholdet af visse parametre, som betinger effektiviteten af øvelsen. Disse parametre er blevet fastlagt under drøftelser, der har fundet sted i Rådet, navnlig foranlediget af Det Forenede Kongeriges delegation.

Der er tale om følgende parametre:

- hvorvidt den påtænkte foranstaltning har generel rækkevidde eller er begrænset til visse lovovertrædelser. En række foranstaltninger til gennemførelse af gensidig anerkendelse kan begrænses til grove lovovertrædelser
- opretholdelse eller afskaffelse af kravet om dobbelt strafbarhed som en betingelse for anerkendelse
- mekanismerne for beskyttelse af tredjemands, ofres og mistænkte rettigheder

- definition af fælles minimumsstandarder, der er nødvendige for at lette anvendelsen af princippet om gensidig anerkendelse, for eksempel i forbindelse med domstolenes kompetence
- direkte eller indirekte fuldbyrdelse af afgørelsen og fastlæggelse og rækkevidde af den eventuelle godkendelsesprocedure
- fastsættelse og rækkevidde af årsagerne til at afvise anerkendelse, som er begrundet i den anmodede stats suverænitet eller andre væsentlige interesser eller retsgrundlaget
- staternes ansvar i tilfælde af tiltalefrafald eller frifindelse.

Alt efter, hvilken afgørelse der er tale om, vil valget af parameter kunne variere afhængigt af det tilstræbte mål, nemlig en mere eller mindre vidtrækkende gennemførelse af princippet om gensidig anerkendelse af afgørelser i straffesager, medmindre det viser sig nødvendigt at vedtage en selvstændig foranstaltning, der gør det muligt at lade det pågældende parameter gælde for alle foranstaltninger.

I programmet med foranstaltninger, der er udformet som et samlet program, omtales forskellige områder, hvor medlemsstaterne bør gøre en indsats i de kommende år med henblik på gradvis gensidig anerkendelse af afgørelser i straffesager i EU.

Det må dog ikke betragtes som et endeligt program, der én gang for alle indfører gensidig anerkendelse af afgørelser i straffesager, men som et ambitiøst, progressivt og realistisk tiltag. Det har til formål at vise vejen og gøre rede for, hvilken fremgangsmåde der kan anvendes på de pågældende områder, uden dog at fastsætte bindende og definitive bestemmelser for de kommende drøftelser. Endvidere bør medlemsstaterne ikke tro, at dette program fritager dem fra at ratificere en række relevante instrumenter på dette område, som er vedtaget i andre fora. De drøftelser, der finder sted på grundlag af dette program, bør i videst muligt omfang, og efter omstændighederne, tage udgangspunkt i de løsninger, som er anvendt i de allerede eksisterende instrumenter, så man undgår unødigt dobbeltarbejde.

Endelig bør man i forbindelse med gennemførelsen af dette program samle flere foranstaltninger i et og samme instrument, når dette viser sig hensigtsmæssigt.

Gennemførelsen af dette program udgør en væsentlig etape, hvis forløb bør gøres til genstand for gensidig evaluering.

Den 26. juli 2000 sendte Kommissionen en meddelelse til Rådet og Parlamentet om gensidig anerkendelse af endelige afgørelser i straffesager.

Kommissionens bidrag og de retningslinjer, der blev udstukket på justits- og indenrigsministrenes uformelle møde i Marseille den 28. og 29. juli 2000, er indarbejdet i programmet med foranstaltninger.

PROGRAMMETS FORANSTALTNINGER

1. HENSYNTAGEN TIL ENDELIGE AFGØRELSE I STRAFFESAGER, DER TIDLIGERE ER TRUFFET AF EN DOMSTOL I EN ANDEN MEDLEMSSTAT

1.1. Forbud mod dobbelt strafforfølgning (ne bis in idem)

Mål: Styrke retssikkerheden i Unionen ved at sikre, at endelige afgørelser i straffesager, truffet i en medlemsstat, ikke kan anfægtes i en anden medlemsstat. Den omstændighed, at der er truffet en sådan afgørelse i en medlemsstat, skal forhindre, at allerede behandlede forhold eller hændelser forfølges på ny i en anden medlemsstat. Dette mål er delvis nået i artikel 54-57 i konventionen om gennemførelse af Schengen-aftalen.

I den forbindelse bør de muligheder for at tage forbehold, der er fastsat i konventionens artikel 55, tages op til fornyet overvejelse, herunder navnlig muligheden for, at en stat kan erklære, at den ikke er bundet af princippet om »ne bis in idem«, når »de strafbare handlinger, der ligger til grund for den udenlandske dom, helt eller delvis er begået på dens område ...«.

Med hensyn til de øvrige afgørelser, f.eks. frifindelsesafgørelser, skal det på ny undersøges, hvorledes princippet om »ne bis in idem« kan fastholdes, eventuelt med visse forbehold.

Endelig vil man også kunne behandle spørgsmålet om afgørelser truffet i en stat som følge af mægling i en straffesag.

Foranstaltning nr. 1: Fornyet gennemgang af artikel 54-57 i konventionen om gennemførelse af Schengen-aftalen, som er taget fra konventionen mellem Det Europæiske Fællesskabs medlemsstater om forbud mod dobbelt strafforfølgning, der blev undertegnet den 25. maj 1987 i Bruxelles, med henblik på fuld anvendelse af princippet om gensidig anerkendelse.

Prioritet: 6.

1.2. Individuel straf

Mål: Opnå, at retten i en medlemsstat tager hensyn til en dom afsagt i en anden medlemsstat, med henblik på at vurdere lovertræderens kriminelle fortid og drage konsekvenserne heraf, når den pågældende skal idømmes straf.

Foranstaltning nr. 2: Vedtagelse af et eller flere instrumenter, der indfører princippet om, at retten i en medlemsstat skal være i stand til at tage hensyn til endelige afgørelser i straffesager afsagt af en domstol i en anden medlemsstat, med henblik på at vurdere lovertræderens kriminelle fortid, overveje, om der er tale om gentagelsestilfælde, og fastlægge, hvilken straf der skal pålægges, samt de nærmere vilkår for fuldbyrdelsen.

Prioritet: 4.

Eftersom effektiviteten af dette princip forudsætter kendskab til den udenlandske domfældelse, bør der træffes følgende foranstaltninger:

Foranstaltning nr. 3: For at lette den gensidige information bør der indføres en standardformular til anmodning om oplysninger om tidligere straffedomme på alle fællesskabssprog (jf. punkt 49, litra d), i handlingsplanen af 3. december 1998 for, hvorledes Amsterdam-traktatens bestemmelser om indførelse af et område med frihed, sikkerhed og retfærdighed bedst kan gennemføres), idet man tager udgangspunkt i den model, der er udarbejdet inden for rammerne af Schengen-instanserne.

Prioritet: 2.

Foranstaltning nr. 4: Der bør foretages en feasibility-undersøgelse med henblik på at fastslå, hvorledes man bedst og under fuld hensyntagen til kravene om den enkeltes rettigheder og om databeskyttelse vil kunne underrette de kompetente myndigheder i EU om straffedomme, som en person er blevet idømt. Undersøgelsen bør navnlig tage sigte på at afklare, hvilke typer domme der kan blive tale om, og danne grundlag for at overveje, hvilken af følgende metoder der er bedst egnet: a) lettelse af den bilaterale udveksling af oplysninger; b) oprettelse af et netværk af nationale registre; c) oprettelse af et egentligt centralt europæisk strafferegister.

Prioritet: 2.

2. FULDBYRDELSE AF AFGØRELSE, DER TRÆFFES FORUD FOR DOMFÆLDELSEN

2.1. Afgørelser vedrørende sikring af bevismateriale og indefrysning af formuegoder

2.1.1. Afgørelser med henblik på tilvejebringelse af bevismateriale

Mål: Muliggøre anerkendelse af bevismateriale, forhindre, at det går tabt, og lette fuldbyrdelsen af ransagnings- og beslaglæggelseskendelser med henblik på hurtigt at tilvejebringe bevismateriale i straffesager (punkt 36 i Det Europæiske Råds konklusioner fra Tammerfors). I den forbindelse bør man være opmærksom på artikel 26 i den europæiske konvention om overførsel af retsforfølgning i straffesager af 15. maj 1972 og artikel 8 i Rom-konventionen af 6. november 1990 om overførsel af retsforfølgning i straffesager.

Foranstaltning nr. 5: Undersøge, hvilke fremskridt der kan gøres med henblik på

- at sikre, at forbehold og erklæringer vedrørende tvangsindgreb i henhold til artikel 5 i konventionen om gensidig retshjælp fra 1959, suppleret med artikel 51 og 52 i konventionen om gennemførelse af Schengen-aftalen, ikke længere kan gøres gældende mellem medlemsstaterne, navnlig for så vidt angår bekæmpelse af organiseret kriminalitet, hvidvaskning af udbyttet fra strafbart forhold og økonomisk kriminalitet
- at sikre, at de grunde til at afslå anmodninger om gensidig retshjælp, som er nævnt i artikel 2 i konventionen fra 1959, suppleret med artikel 50 i konventionen om gennemførelse af Schengen-aftalen, ikke længere kan gøres gældende mellem medlemsstaterne.

Prioritet: 1.

Foranstaltning nr. 6: Udarbejdelse af et instrument med henblik på anerkendelse af kendelser vedrørende sikring af bevismateriale for at undgå, at bevismateriale, der befinder sig på en anden medlemsstats område, går tabt.

Prioritet: 1.

2.1.2. Foreløbige foranstaltninger med henblik på konfiskation eller tilbagelevering til ofrene

Mål: Muliggøre anerkendelse og øjeblikkelig fuldbyrdelse af afgørelser om indefrysning af formuegoder med henblik på konfiskation eller tilbagelevering til offeret for en strafbar handling.

Foranstaltning nr. 7: Udarbejdelse af et instrument vedrørende gensidig anerkendelse af afgørelser om indefrysning af formuegoder. Dette instrument skal gøre det muligt midlertidigt at indefryse aktiver i hastetilfælde uden at anvende procedurerne for gensidig retshjælp, ved at fuldbyrde de kendelser, der er afsagt af en domstol i en anden medlemsstat.

Man vil kunne overveje at anvende samme instrument til gennemførelse af foranstaltning nr. 6 og 7.

Prioritet: 1.

2.2. Afgørelser vedrørende personer

2.2.1. Afgørelser om anholdelse

Mål: Gøre det lettere at udføre en arrestordre med henblik på retsforfølgning. I den forbindelse bør man ikke glemme henstilling nr. 28 i EU-strategien for begyndelsen af det nye årtusind, hvorefter man bør overveje muligheden for på lang sigt at skabe et europæisk retsområde for udlevering.

Foranstaltning nr. 8: Undersøge mulighederne for — i det mindste for så vidt angår de groveste lovovertrædelser, som er nævnt i artikel 29 i traktaten om Den Europæiske Union — at indføre en udleveringsordning, som skal bygge på princippet om anerkendelse og øjeblikkelig fuldbyrdelse af den arrestordre, som den anmodende retsmyndighed har afgivet. Ordningen skal især fastsætte, på hvilke betingelser arrestordren vil udgøre et tilstrækkeligt grundlag for, at de anmodede kompetente myndigheder kan udlevere den pågældende person, således at der kan skabes et fælles retsområde for udlevering.

Prioritet: 2.

2.2.2. **Kontrolforanstaltninger, der ikke indebærer frihedsberøvelse**

Mål: Sørge for et samarbejde i tilfælde, hvor en person er underlagt forpligtelser eller overvågningsforanstaltninger (fængslingsurrogat) forud for domsafsigelsen.

Foranstaltning nr. 9: Opstille en fortegnelse over de foranstaltninger, der eventuelt kan komme på tale, over de kontrolprocedurer, der gør det muligt at sikre, at foranstaltningerne overholdes af de personer, de vedrører, og over de sanktioner, der skal finde anvendelse, såfremt de ikke overholdes.

Prioritet: 3.

Foranstaltning nr. 10: Fortegnelsen skal danne grundlag for vedtagelsen af et instrument, der åbner mulighed for anerkendelse og øjeblikkelig fuldbyrdelse af kontrol-, overvågnings- eller sikkerhedsforanstaltninger, som en retsmyndighed har beordret forud for den endelige dom. Dette instrument skal omfatte alle de personer, der retsforfølges i en medlemsstat, og som kan tænkes at befinde sig i en anden medlemsstat, og skal indeholde bestemmelser om, hvordan disse foranstaltninger skal overvåges, og hvilke sanktioner der bør iværksættes, såfremt de ikke overholdes.

Prioritet: 5.

2.3. **Hensyntagen til afgørelser om indledning af retsforfølgning i andre medlemsstater**

Mål: Udviklingen af den internationale kriminalitet har medført en betydelig forøgelse af antallet af sager, hvor flere stater i henhold til deres nationale procedureregler er kompetente til at retsforfølge og dømme de samme eller beslægtede forhold. Derfor bør man inden for EU fremme løsningen af positive kompetencekonflikter mellem medlemsstaterne og i så vid udstrækning som muligt undgå, at de samme lovovertrædelser retsforfølges flere gange. Med henblik herpå bør det undersøges, om der kan oprettes et centralt register, som vil gøre det muligt at undgå, at sigtelser afvises på grund af princippet om »ne bis in idem«, og som ligeledes vil kunne give nyttige oplysninger om efterforskning vedrørende lovovertrædelser udført af den samme person.

Foranstaltning nr. 11: Udarbejdelse af et instrument, der åbner mulighed for at overføre retsforfølgning i straffesager til andre medlemsstater, samt fremme af koordineringen mellem medlemsstaterne med henblik herpå under hensyntagen til Eurojusts kompetenceområde, idet en af Eurojusts opgaver netop er »at lette den passende koordinering mellem medlemsstaternes retsforfølgende myndigheder« (punkt 46 i Det Europæiske Råds konklusioner fra Tammefors). For at lette denne koordinering vil der kunne opstilles kriterier, der gør det lettere at fastlægge kompetencen, bl.a. i lyset af de tilfælde af overførsel af retsforfølgning, der er omhandlet i artikel 8 i den europæiske konvention om overførsel af retsforfølgning i straffesager, undertegnet den 15. maj 1972 i Strasbourg.

Prioritet: 4.

Foranstaltning nr. 12: Gennemførelse af en feasibility-undersøgelse med henblik på at fastslå, hvorledes man bedst og under fuld hensyntagen til kravene om den enkeltes rettigheder og databeskyttelse vil kunne underrette de kompetente myndigheder i EU om igangværende undersøgelser eller retsforfølgninger vedrørende en person. Undersøgelsen bør navnlig tage sigte på at afklare, hvilke former for lovovertrædelser der kan blive tale om, og på hvilket stadium af retssagen denne underretning bør gives. Den bør danne grundlag for at overveje, hvilken af følgende metoder der er bedst egnet: a) lettelse af den bilaterale udveksling af oplysninger; b) oprettelse af et netværk af nationale registre; c) oprettelse af et egentligt centralt europæisk strafferegister.

Prioritet: 2.

3. STRAFFEDOMME

3.1. Fængselsstraffe

3.1.1. Anerkendelse og øjeblikkelig fuldbyrdelse af den endelige straffedom, der er afsagt i en medlemsstat mod en statsborger fra en anden medlemsstat, når der gives afslag på udlevering alene med den begrundelse, at det drejer sig om en statsborger i en medlemsstat, som har erklæret, at den ikke tillader udlevering af egne statsborgere i medfør af artikel 7, stk. 2, i konventionen af 27. september 1996 om udlevering mellem Den Europæiske Unions medlemsstater.

Mål: Såfremt det viser sig, at det ikke er muligt for en medlemsstat at opgive princippet om ikke at udlevere egne statsborgere, bør man sikre, at den pågældende stat fuldbyrder den dom, for hvilken udleveringen begæres, på sit eget område.

Foranstaltning nr. 13: Vedtagelse af et instrument, der supplerer Den Europæiske Unions konvention af 27. september 1996 om udlevering mellem Den Europæiske Unions medlemsstater og den europæiske udleveringskonvention af 13. december 1957. I artikel 3, litra b), i konventionen mellem De Europæiske Fællesskabers medlemsstater om gennemførelse af udenlandske afgørelser på det strafferetlige område, undertegnet den 13. november 1991 i Bruxelles, er der kun fastsat en »frivillig« overførsel af fuldbyrdelsen. Det instrument, der skal udarbejdes, vil, hvis ovennævnte hypotese antages, kunne indføre et nyt princip: »udlevere eller fuldbyrde straffedommen«. Det bør overvejes at fastlægge nærmere konkrete bestemmelser for fuldbyrdelsen af dommen, f.eks. fortsat fuldbyrdelse eller omsætning af retsfølgen, i dette instrument.

Prioritet: 3.

Mål: Man bør foretage en vurdering af de internationale instrumenter, der omhandler endelige straffedomme, som indebærer frihedsberøvelse, og undersøge, om disse instrumenter gør det muligt at sikre en fuldstændig gensidig anerkendelse.

Foranstaltning nr. 14: Vurdere, i hvilket omfang mere moderne mekanismer gør det muligt at opnå en fuldstændig gensidig anerkendelse af endelige straffedomme, der indebærer frihedsberøvelse.

Prioritet: 3.

3.1.2. **Overførsel af personer, der forsøger at unddrage sig straffuldbyrdelse efter at være blevet endeligt dømt**

Mål: Forenkling af procedurerne i tilfælde af, at en endeligt domfældt person forsøger at unddrage sig straffuldbyrdelsen (punkt 35 i Det Europæiske Råds konklusioner fra Tammerfors).

Foranstaltning nr. 15: Vedtagelse af et instrument, hvorved man afskaffer den formelle udleveringsprocedure og åbner mulighed for i overensstemmelse med artikel 6 i traktaten om Den Europæiske Union at overføre en person, der forsøger at unddrage sig straffuldbyrdelse efter at være blevet endeligt dømt, til domslandet. Der bør overvejes bestemmelser om de tilfælde, hvor fortsat fuldbyrdelse kan træde i stedet for overførselsproceduren. Dette instrument, hvormed man indfører princippet »udlevering eller fortsat fuldbyrdelse«, skal navnlig tage sigte på undvegne domfældte.

Prioritet: 3.

3.1.4. **Overførsel af domfældte med henblik på at fremme resocialisering**

Mål: Gøre det muligt for personer med bopæl i en medlemsstat at afsone deres straf i bopælsstaten. I denne forbindelse bør man være opmærksom på artikel 2 i aftalen om anvendelse mellem De Europæiske Fællesskabers medlemsstater af Europarådets konvention om overførelse af domfældte af 25. maj 1987.

Foranstaltning nr. 16: Vedtagelse af et instrument, der skal supplere den europæiske konvention af 21. marts 1983 om overførelse af domfældte, der finder anvendelse på statsborgere i de berørte stater, så den også finder anvendelse på personer med bopæl i den pågældende stat.

Prioritet: 4.

3.2. **Bødestraf**

Mål: Sikre inddrivelse af bødestrafte, som en medlemsstat har idømt fysiske eller juridiske personer, i en anden medlemsstat. Man bør i den forbindelse være opmærksom på bestemmelserne herom i konventionen af 13. november 1991 mellem De Europæiske Fællesskabers medlemsstater om gennemførelse af udenlandske afgørelser på det strafferetlige område.

Foranstaltning nr. 17: EU skal overtage den specifikke aftale, der er udarbejdet af Schengen-instanserne, om samarbejde om retsforfølgning af færdselsforseelser og om fuldbyrdelse af afgørelser om bøder og afgifter for færdselsforseelser, som Schengen-Eksekutivkomitéen godkendte ved afgørelse af 28. april 1999. Denne aftale, der indgår i Schengen-regelsættet, bør gøres til genstand for en rådsafgørelse på grundlag af artikel 34, stk. 2, i traktaten om Den Europæiske Union, hvorved der indføres et nyt juridisk instrument, der overtager aftalens materielle bestemmelser.

Prioritet: 1.

Foranstaltning nr. 18: Udarbejdelse af et instrument, der gør det muligt for bopælsstaten at sikre inddrivelse af bødestrafte, som en fysisk eller juridisk person er blevet idømt i en anden medlemsstat. I dette instrument vil der kunne fastlægges bestemmelser om automatisk inddrivelse af bøder, der er idømt for lovovertrædelser, eller eventuelt en forenklet godkendelsesprocedure. Instrumentet bør i videst muligt omfang indeholde bestemmelser om den procedure, der skal følges i tilfælde af manglende betaling. Der skal under drøftelserne tages hensyn til forskellene mellem EU's medlemsstater for så vidt angår juridiske personers ansvar.

Prioritet: 2.

3.3. **Konfiskation**

Mål: Forbedre fuldbyrdelsen i en medlemsstat af en afgørelse, truffet i en anden medlemsstat, om konfiskation, navnlig med henblik på tilbagelevering til offeret for en strafbar handling under hensyntagen til den europæiske konvention af 8. november 1990 om hvidvaskning, efterforskning samt beslaglæggelse og konfiskation af udbyttet fra strafbart forhold.

Foranstaltning nr. 19: Undersøge

- navnlig, hvorvidt de i artikel 18 i 1990-konventionen fastsatte grunde til nægtelse af fuldbyrdelse af en konfiskationsforanstaltning alle er forenelige med princippet om gensidig anerkendelse

- hvordan man, uden at dette berører Fællesskabets beføjelser, kan forbedre mulighederne for anerkendelse og øjeblikkelig fuldbyrdelse i en medlemsstat af en afgørelse truffet af en anden medlemsstat med henblik på at beskytte offerets interesser, når en sådan afgørelse følger af straffedommen.

Prioritet: 2.

3.4. Fortabelse af rettigheder og andre sanktioner

Mål: Gradvis udvidelse af håndhævelsen af sanktioner i form af fortabelse af rettigheder til hele EU's område: for at være effektive inden for rammerne af det europæiske retlige område er det nemlig nødvendigt, at visse sanktioner anerkendes og håndhæves i hele EU. Der bør ligeledes tages hensyn til henstilling nr. 7 i handlingsplanen fra 1997 til bekæmpelse af organiseret kriminalitet, hvori medlemsstaterne opfordres til at udelukke personer, der har begået lovovertrædelser i forbindelse med organiseret kriminalitet, fra at deltage i udbud, der foretages af medlemsstaterne og Fællesskabet, og fra at modtage støtte eller offentlige licenser, og til henstilling nr. 2 i EU-strategien for begyndelsen af det nye årtusind, der har samme formål.

Foranstaltning nr. 20: Udarbejde en oversigt over rettighedsfortabelser, forbud og forskellige former for inhabilitet, der er fælles for alle medlemsstaterne, og som fysiske og juridiske personer pålægges ved domfældelsen eller som følge heraf.

Prioritet: 2.

Foranstaltning nr. 21: Der bør foretages en feasibility-undersøgelse med henblik på at fastslå, hvorledes man bedst, og under fuld hensyntagen til kravene om den enkeltes rettigheder og databeskyttelse, vil kunne underrette de kompetente myndigheder i EU om de foranstaltninger, som træffes i en medlemsstat vedrørende rettighedsfortabelse, forbud eller inhabilitet. Undersøgelsen bør tage sigte på at afklare, hvilken af følgende metoder der er bedst egnet: a) lettelse af den bilaterale udveksling af oplysninger; b) oprettelse af et netværk af nationale registre; c) oprettelse af et centralt europæisk strafferegister.

Prioritet: 2.

Foranstaltning nr. 22: Udarbejde et eller flere instrumenter, der kan gøre de således registrerede rettighedsfortabelser m.m. effektive i den dømtes bopælsstat, og lade visse former for rettighedsfortabelse gælde på hele EU's område, i det mindste for visse kategorier af overtrædelser og rettighedsfortabelser. Spørgsmålet om at lade en medlemsstats forbud mod en given persons ophold på dens område gælde for hele EU bør også drøftes i denne sammenhæng.

Prioritet: 5.

4. AFGØRELSER TRUFFET SOM LED I OPFØLGNINGEN AF STRAFFEDOMME

Mål: Samarbejde om sager, hvor en person er underkastet forpligtelser eller overvågnings- og bistandsforanstaltninger, som f.eks. under prøveløsladelse eller betinget løsladelse.

Foranstaltning nr. 23: Man bør tilstræbe at optimere anvendelsen af den europæiske konvention af 30. november 1964 om tilsynet med betinget dømte og betinget løsladte lovovertrædere. Det bør navnlig fastslås, i hvilket omfang bestemte forbehold og begrundelser for nægtelse af fuldbyrdelse ikke længere kan gøres gældende mellem EU's medlemsstater, eventuelt ved hjælp af et specifikt instrument.

Prioritet: 6.

5. GENSIDIG EVALUERING

Mål: Indførelse af en mekanisme for gensidig evaluering af anerkendelse af afgørelser i straffesager med henblik på at registrere, hvor langt medlemsstaterne er nået med gennemførelsen af de påtænkte foranstaltninger.

Foranstaltning nr. 24: Knæsatte princippet om gensidig evaluering i et instrument efter modellen i den fælles aktion af 5. december 1997 vedrørende indførelse af en ordning for evaluering af, hvordan de internationale forpligtelser med hensyn til bekæmpelse af organiseret kriminalitet udmøntes og efterleves i de enkelte medlemsstater. I denne forbindelse anbefales det i henstilling nr. 8 i dokumentet »Forebyggelse og bekæmpelse af organiseret kriminalitet: En EU-strategi for begyndelsen af det nye årtusind«, at Rådet undersøger muligheden for at supplere den nuværende evalueringsordning, som eventuelt vil kunne anvendes til evaluering af specifikke områder.

Prioritet: Se ovennævnte henstilling nr. 8.

GENNEMFØRELSE AF PROGRAMMET MED FORANSTALTNINGER

Det er vanskeligt at fastsætte måldatoer for arbejdet i EU: for stramme tidsfrister er uholdbart, og for lange frister virker demobiliserende på medlemsstaterne.

Man har derfor valgt at fastsætte prioriteter, der under alle omstændigheder skal ses i sammenhæng med såvel institutionernes som medlemsstaternes ressourcer og med de øvrige foranstaltninger, som er ved at blive gennemført.

Disse prioriteter er blevet fastsat under hensyntagen til følgende parametre:

- Visse foranstaltninger er på tidspunktet for denne plans udarbejdelse allerede foreslået i forbindelse med andre initiativer. De har derfor fået første prioritet.
- Visse foranstaltninger er allerede blevet prioriteret, enten i medfør af konklusionerne fra Tammerfors eller af ministrene på efterfølgende rådssamlinger.
- Visse foranstaltninger har form af feasibility-undersøgelser. Sådanne undersøgelser kan godt uddelegeres, således at de ikke vil overbelaste Rådets midler. Disse foranstaltninger er i det store hele prioriteret lige højt. I forbindelse med disse undersøgelser bør de fællesskabsfinansierede programmer anvendes fuldt ud.
- Endelig er der taget hensyn til den forventede positive virkning for så vidt angår virkeliggørelsen af de mål, der er fastsat i traktaterne.

På grund af den betydning, som spørgsmålet om gensidig anerkendelse tillægges i konklusionerne fra Det Europæiske Råd i Tammerfors, er det ønskeligt, at der gøres væsentlige fremskridt med iværksættelsen af foranstaltningerne med prioritet 1 og 2 inden udgangen af 2002. Det foreslås, at Rådet undersøger, hvilke fremskridt der er gjort på dette tidspunkt.

A: OVERSIGT OVER FORANSTALTNINGERNE I PRIORITERET RÆKKEFØLGE

Nr.	Beskrivelse af foranstaltningen	Referencepunkt	Prioritet
5	Undersøgelse af, hvilke fremskridt der kan gøres med henblik på at sikre, at forbehold og erklæringer vedrørende tvangsindgreb i henhold til artikel 5 i konventionen om gensidig retshjælp fra 1959 ikke længere kan gøres gældende mellem medlemsstaterne	2.1	1
6	Udarbejdelse af et instrument med henblik på anerkendelse af kendelser vedrørende sikring af bevismateriale (jf. foranstaltning nr. 7)	2.1.1	1
7	Udarbejdelse af et instrument vedrørende indefrysning af formuegoder (jf. foranstaltning nr. 6)	2.1.2	1
17	Vedtagelse af et instrument vedrørende bødestrafte for færdselsforseelser	3.2	1
3	Udarbejdelse af en standardmodel for anmodning om oplysninger om tidligere straffedomme	1.2	2
4	Feasibility-undersøgelse vedrørende udveksling af oplysninger om straffedomme, som en person er idømt i en af EU's medlemsstater	1.2	2
8	Undersøgelse af mulighederne for at indføre en udleveringsordning, som skal bygge på princippet om anerkendelse og øjeblikkelig fuldbyrdelse af en arrestordre	2.2.1	2
12	Feasibility-undersøgelse af, hvorledes man bedst vil kunne foretage udveksling af oplysninger om strafferetlige undersøgelser eller straffesager, der verserer i EU's medlemsstater	2.3	2
18	Udarbejdelse af et instrument vedrørende inddrivelse af bødestrafte	3.2	2
19	Undersøgelse af grundene til nægtelse i artikel 18 i konventionen af 1990	3.3	2
20	Udarbejdelse af en oversigt over rettighedsfortabelser, der er fælles for medlemsstaterne	3.4	2
22	Udarbejdelse af et eller flere instrumenter, der kan gøre rettighedsfortabelser effektive i hele EU	3.4	2
9	Fortegnelse over kontrolforanstaltninger, der ikke indebærer frihedsberøvelse, forud for domfældelsen	2.2.2	3
13	Udarbejdelse af et instrument til iværksættelse af princippet »udlevere eller fuldbyrde straffedommen«	3.1.1	3
14	Vurdering af behovet for mere moderne mekanismer for gensidig anerkendelse af endelige straffedomme, der indebærer frihedsberøvelse	3.1.1	3
15	Udarbejdelse af et instrument til iværksættelse af princippet »overføre eller fuldbyrde straffedommen« for domfældte, der forsøger at unddrage sig straffuldbyrdelse	3.1.2	3
2	Indførelse af princippet om muligheden for at tage hensyn til en udenlandsk retsafgørelse ved forberedelsen af en national retsafgørelse	1.2	4
11	Udarbejdelse af et instrument til fremme af løsningen af kompetencekonflikter mellem medlemsstaterne	2.3	4
16	Udvidet anvendelse af overførsel af domfældte til at gælde personer med bopæl i en medlemsstat	3.1.4	4
10	Udarbejdelse af et instrument vedrørende anerkendelse og øjeblikkelig fuldbyrdelse af foranstaltninger, der ikke indebærer frihedsberøvelse, forud for domfældelsen	2.2.2	5

Nr.	Beskrivelse af foranstaltningen	Referencepunkt	Prioritet
21	Feasibility-undersøgelse af, hvorledes man bedst vil kunne modtage underretning om og gennemføre de foranstaltninger, der er omhandlet i foranstaltning nr. 20, i medlemsstaterne	3.4	5
1	Fornyet gennemgang af artikel 54-57 i konventionen om gennemførelse af Schengen-aftalen (»ne bis in idem«)	1.1	6
23	Vedtagelse af et instrument til styrkelse af den gensidige anerkendelse af afgørelser, der træffes som led i opfølgningen af straffedømme	4	6
24	Indførelse af en evalueringsmekanisme	5	Se henstilling nr. 8

B: OVERSIGT OVER FORANSTALTNINGERNE I PROGRAMMETS RÆKKEFØLGE

Nr.	Beskrivelse af foranstaltningen	Referencepunkt	Prioritet
1	Fornyet gennemgang af artikel 54-57 i konventionen om gennemførelse af Schengen-aftalen (»ne bis in idem«)	1.1	6
2	Indførelse af princippet om muligheden for at tage hensyn til en udenlandsk retsafgørelse ved forberedelsen af en national retsafgørelse	1.2	4
3	Udarbejdelse af en standardformular til anmodning om oplysninger om tidligere straffedømme	1.2	2
4	Feasibility-undersøgelse vedrørende udveksling af oplysninger om straffedømme, som en person er idømt i en af EU's medlemsstater	1.2	2
5	Undersøgelse af, hvilke fremskridt der kan gøres med henblik på at sikre, at forbehold og erklæringer vedrørende tvangsindgreb i henhold til artikel 5 i konventionen om gensidig retshjælp fra 1959 ikke længere kan gøres gældende mellem medlemsstaterne	2.1	1
6	Udarbejdelse af et instrument med henblik på anerkendelse af kendelser vedrørende sikring af bevismateriale (jf. foranstaltning nr. 7)	2.1.1	1
7	Udarbejdelse af et instrument vedrørende indefrysning af formuegoder (jf. foranstaltning nr. 6)	2.1.2	1
8	Undersøgelse af mulighederne for at indføre en udleveringsordning, som skal bygge på princippet om anerkendelse og øjeblikkelig fuldbyrdelse af en arrestordre	2.2.1	2
9	Fortegnelse over kontrolforanstaltninger, der ikke indebærer frihedsberøvelse, forud for domfældelsen	2.2.2	3
10	Udarbejdelse af et instrument vedrørende anerkendelse og øjeblikkelig fuldbyrdelse af foranstaltninger, der ikke indebærer frihedsberøvelse, forud for domfældelse	2.2.2	5
11	Udarbejdelse af et instrument til fremme af løsningen af kompetencekonflikter mellem medlemsstaterne	2.3	4
12	Feasibility-undersøgelse af, hvorledes man bedst vil kunne foretage udveksling af oplysninger om strafferetlige undersøgelser eller straffesager, der verserer i EU's medlemsstater	2.3	2
13	Udarbejdelse af et instrument til iværksættelse af princippet »udlevere eller fuldbyrde straffedommen«	3.1.1	3
14	Vurdering af behovet for mere moderne mekanismer for gensidig anerkendelse af endelige straffedømme, der indebærer frihedsberøvelse	3.1.1	3

Nr.	Beskrivelse af foranstaltningen	Referencepunkt	Prioritet
15	Udarbejdelse af et instrument til iværksættelse af princippet »overføre eller fuldbyrde straffedommen« for domfældte, der forsøger at unddrage sig straffuldbyrdelse	3.1.2	3
16	Udvidet anvendelse af overførelse af domfældte til at gælde personer med bopæl i en medlemsstat	3.1.4	4
17	Vedtagelse af et instrument vedrørende bødestrafte for færdselsforseelser	3.2	1
18	Udarbejdelse af et instrument vedrørende inddrivelse af bødestrafte	3.2	2
19	Undersøgelse af de i artikel 18 i 1990-konventionen indeholdte grunde til nægtelse	3.3	2
20	Udarbejdelse af en oversigt over rettighedsfortabelser, der er fælles for medlemsstaterne	3.4	2
21	Feasibility-undersøgelse af, hvorledes man bedst vil kunne modtage underretning om og gennemføre de foranstaltninger, der er omhandlet i foranstaltning nr. 20, i medlemsstaterne	3.4	5
22	Udarbejdelse af et eller flere instrumenter, der kan gøre kendelser om rettighedsfortabelser effektive i EU	3.4	2
23	Vedtagelse af et instrument til styrkelse af den gensidige anerkendelse af afgørelser, der træffes som led i opfølgningen af straffedomme	4	6
24	Indførelse af en evalueringsmekanisme	5	Se henstilling nr. 8